

Столбуненко Н.М., к.е.н., доцент

Кривенко О.

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова

ІНВЕСТИЦІЙНИЙ КЛІМАТ УКРАЇНИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Практика світового розвитку свідчить про те, що найважливішим фактором, здатним нейтралізувати дії ресурсних обмежень, є технологічний прорив - освоєння й поширення технологій останніх поколінь - п'ятого і шостого технологічних укладів та закладення основ сьомого технологічного укладу.

Проблемам інноваційно-інвестиційного розвитку України присвячені роботи А.Гальчинського, В. Гейця, А.Федулової, І.Луніної, Т.Єфіменко, А.Каржаува, І.Лютого, А.Єгорова та інших, але це не виключає необхідності подальшого дослідження особливостей переходу економіки на інвестиційно-інноваційну модель розвитку.

В Україні необхідність переходу до інноваційної політики була офіційно проголошена урядом Пустовойтенка в Постанові Кабінету Міністрів «Про розробку Державного плану науково-технічного розвитку України на 1999-2005 роки та визначення інноваційних пріоритетів держави», але і на сьогоднішній день в країні відсутня чітка інноваційна модель, тому вирішення проблеми реалізації сталого економічного розвитку передбачає актуалізацію питання відтворення національного інноваційно-інвестиційного потенціалу.

Процес формування інноваційно-інвестиційного потенціалу включає інституційне забезпечення інноваційно-інвестиційної діяльності, сприяття макроекономічного середовища, захист прав іноземних та внутрішніх інвесторів, високий розвиток та взаємодія ринків капіталу робочої сили та ресурсів, первинне нагромадження капіталу та інше.

За даними британської дослідницької компанії Economist Intelligence Unit (EIU), в 2011 р. в країнах Східної Європи буде вкладено 112,2 млрд. дол. прямих іноземних інвестицій (ПІІ), у зв'язку з чим уряду України необхідно здійснити інвестиційну революцію, поліпшуючу бізнес-клімат у країні і сприяючий залученню 10-15 млрд. дол. ПІІ.

Вперше за результатами 2010 року Україна увійшла у список держав „з високим ризиком” для інвестицій приватного бізнесу. Звітно індексу Doing Business Всесвітнього банку з інвестиційної привабливості наша країна займає 145 місце з 183, а з критерію „справедливе оподаткування” Україні присвоєно „почесне” 181 місце. [3]

Отже, ці дані свідчать про необхідність подальшої активізації інноваційно-інвестиційної діяльності.

Розвиток інноваційно-інвестиційних процесів у більшості країн світу збувається через венчурне підприємство, рівень якого на жаль, в Україні на сучасному етапі є недостатнім.

Венчурне підприємство - це ризикова, але багатообіцяюча діяльність. Зона виступає основою конкурентоздібності підприємств, але в Україні інноваційною діяльністю в промисловості займається 12,8% в той час, коли середньоевропейський рівень інноваційної активності перевищує 40%. В Ірландії він складає 74%. [/http://vwww.Semynozhenko.net/](http://vwww.Semynozhenko.net/). Проте витрати на інновації, що постійно протягом 2000-2008 рр. зростали, на сучасному етапі знизилися на 4044,3 млн.грн. За даними для 133 країн, де проаналізовані 12 елементів конкурентоспроможності більшість країн світу зберегли свої позиції в рейтингу за 2008-2010 рр., а Україна втратила найбільше - 15 пунктів. А за такими індикаторами, як «РІІ та трансфер технологій», - займає 116-ту позицію.

Як відомо, для досягнення значного впливу на розвиток економіки, рівень фінансування й інвестування наукової та інноваційної сфери має перевищувати 0,9% ВВП. За даними світового економічного форуму «The Global Competitiveness Preport» Україна посідає 78-ме місце серед країн Західної Європи за критерієм інвестування фінансових ресурсів у наукові дослідження і розробки (НДІР). Лідерами цього рейтингу є Швейцарія, Фінляндія і Швеція, де рівень фінансування становить 2,67 - 3,86% ВВП. Президент США рівень цих витрат вирішив довести до рекордного - понад 3% ВВП, аби зберегти технологічне та економічне лідерство у світі.

В Україні ж наукоємність ВВП у середньому складає від 1,16% до 1,31%. [6, с. 82]. У світовому рейтингу конкурентоспроможності в 2010 році Всесвітній економічний форум присвоїв Україні 89 місце проти 82-го в 2009 році. [2, с.5].

З метою активізації інвестиційно-інноваційної діяльності використовуються міри, передбачені Державною цільовою економічною програмою «Створення в Україні інноваційної інфраструктури» на 2009-2013 рр., а також Програмою «Стратегії інноваційного розвитку України на 2010-2020 роки в умовах глобалізаційних викликів». [4]

На погляд багатьох українських та російських вчених, значним кроком у цьому напрямку можуть бути: створення на базі НАНУ Міжвідомчої Координаційної ради з питань соціально-економічного і науково-технологічного прогнозування, до складу якої повинні увійти представники наукового співтовариства й державних та регіональних органів виконавчої

влади, а також створення системи інтерактивного управління зростанням, заснованої на взаємодії держави, бізнесу й суспільства. [5, с. 27]

Анонсуючи розгляд Програми розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності на 2011 рік і на період до 2015 року на засіданні уряду 2 лютого прем'єр-міністр Н.Азаров спрогнозував, що в результаті її реалізації тільки у нинішньому році буде залучено додатково 100 млрд. грн. інвестицій, що забезпечить додатковий приріст ВВП на 1,5-2,5% до прогнозованого. Він відзначив, що «Система державних стимулів повинна дати можливість залучити на кожную гривню державних коштів від 4-х до 6-ти гривень приватних інвестицій. Таким чином будуть створені так звані точки росту, які стануть базою для розвитку високотехнологічних галузей та для регіонального розвитку» [2, с. 8].

Література.

1. Будкін В. Інноваційна модель розвитку національних економік// Економіка України. - 2010. - № 6. - С. 67.
2. Дзеркало неділі. - 2 квітня 2011. - № 12.
3. Марінова Т. Камишовий рай // Газета «2000». - 4-10 лютого 2011 р.
4. Стратегія інноваційного розвитку України на 2010-2020 роки в умовах глобалізаційних викликів // АСТ - у поряд: Г.О. Андрощук, І.Б. Жиляєв, Б.Г. Чижевський, М.М. Шевченко, К.: Парламентське видавництво. - 2009.
5. Федулова Л. Технологічна готовність економіки України до нових викликів в умовах відсутності технологічної політики // Економіка України. -2010.- №9. - С. 12.
6. Юркевич О.М. Інноваційне спрямування інвестиційного потенціалу фінансових інститутів // Фінанси України. - 2010. - № 10. - С. 81.